З НОВЫМ НАВУЧАЛЬНЫМ ГОДАМ!

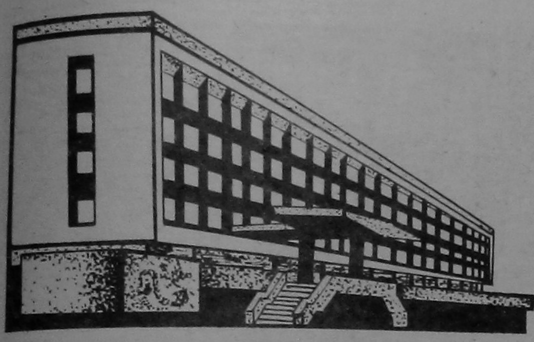

ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМАЎ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 24 (660) | Аўторак, 1 верасня 1987 г. | Газета заснавана ў верасні 1969 года. | Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

СЁННЯ—ДЗЕНЬ ВЕДАЎ

СВЯТА МІЛЬЁНАЎ

Б. В. БОКУЦЬ,
рэктар ГДУ, акадэмік АН БССР, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР.

Зноў за кніжкі брацца надышла пара...

Гэты радок з вядомага беларускага верша адклаўся ў нашай памяці з дзяцінства і нагадвае аб пачатку новага навучальнага года. Менавіта з першага вераснёўскага дня пачынаецца ўсеагульны паход за ведамі — агульнаадукацыйнымі, прафесіянальнымі, эканамічнымі і палітычнымі. За парты садзяцца многія дзесяткі мільёнаў савецкіх людзей — школьнікі, навучэнцы сярэдніх спецыяльных і прафесійна-тэхнічных навучальных устаноў, студэнты, слухачы розных форм марксісцка-ленінскай вучобы. І хоць дата 1 верасня ў календары не вызначана чырвоным колерам, тым не менш у гэты дзень усе мы адчуваем прыўзняты, святочны настрой. Гэта — Дзень ведаў, які ўжо на працягу некалькіх гадоў шырока адзначаецца па ўсёй нашай неабсяжнай краіне.

Веды — найвялікшае багацце кожнага народа. Толькі авалодаўшы імі, можна дасягнуць высокіх вынікаў ва ўсіх сферах сацыяльнага, эканамічнага і культурнага жыцця. Не выпадкова амаль кожны другі жыхар нашай краіны (не ўлічваючы дзяцей дашкольнага ўзросту) вучыцца ў той або іншай навучальнай установе, на курсах. Тут нельга не прывесці такія лічбы. На канец мінулага года 164 млн. савецкіх людзей мелі вышэйшую і сярэднюю (поўную і няпоўную) адукацыю. Сярод занятага насельніцтва гэты паказчык склаў 89%.

За перыяд з 1918 па 1986 год уключна вышэйшыя і сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы першай у свеце Краіны Саветаў падрыхтавалі 56 млн. спецыялістаў, у тым ліку 22 млн. — з вышэйшай адукацыяй. Цяпер кожны чацвёрты, заняты ў народнай гаспадарцы, мае вышэйшую або сярэднюю спецыяльную адукацыю.

На сённяшні дзень у нашай краіне налічваецца амаль 900 ВНУ і 4,5 тыс. тэхнікумаў, дзе навучаецца 9,6 млн. чалавек. Усе віды навучання ў СССР бясплатныя. За кошт дзяржавы забяспечваюцца падручнікамі вучні агульнаадукацыйных школ. У вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных установах даўно існуе сістэма стыпендыяльнага забеспячэння. У новым навучальным годзе партыяй і ўрадам прадугледжана павысіць стыпендыі, асабліва для тых, хто будзе мець высокую паспяховасць. Гэта — адзін з крокаў на шляху рэалізацыі пастаноў партыі і ўрада аб асноўных напрамках перабудовы вышэйшай школы.

У першавераснёўскі дзень савецкі народ асабліва глыбока адчувае значэнне велізарных перамен нашага сацыялістычнага ладу. За 70 гадоў пасля Вялікага Кастрычніка ў ходзе будаўніцтва новага грамадства ў СССР дасягнуты адзін з самых высокіх у свеце ўзроўняў адукаванасці мас. Удасканаленне народнай адукацыі — важнейшы клопат у дзейнасці Камуністычнай партыі і Савецкага ўрада. На XXVII з'ездзе КПСС пастаўлена задача стварэння няспыннай адукацыі. У гэтай справе патрэбна вельмі многа зрабіць, каб ажыццявіць вызначаныя шырокамаштабныя мерапрыемствы. Агульнымі намаганнямі пастаўленая мэта будзе дасягнута.

У сістэме вышэйшай школы краіны дастойнае месца займае і наш універсітэт. За 18 гадоў існавання ў яго сценах на стацыянары і без адрыву ад вытворчасці падрыхтавана каля 19,5 тысячы высокакваліфікаваных спецыялістаў, якія працуюць у розных галінах народнай гаспадаркі як нашай вобласці і рэспублікі, так і далёка за іх межамі. Многія з выпускнікоў ГДУ сталі сапраўднымі спецыялістамі сваёй справы, папоўнілі рады вучоных.

Нядаўна ва універсітэце завяршыліся ўступныя экзамены. Прыемна ўсведамляць, што сёлета, як і ў папярэднія гады, недахопу на абітурыентаў не было ні на адну спецыяльнасць. На большасць з іх склалася адчувальная конкурсная канкурэнцыя. Права вучыцца ў вядучай вышэйшай навучальнай установе Беларускага Палесся атрымалі найбольш падрыхтаваныя выпускнікі агульнаадукацыйных школ, а таксама тыя юнакі і дзяўчаты, якія ўжо маюць пэўны працоўны і жыццёвы вопыт.

Напярэдадні слаўнага 70-годдзя Вялікага Кастрычніка каля 3,5 тысячы студэнтаў нашага універсітэта, у тым ліку 725 першакурснікаў, запоўняць аўдыторыі ГДУ. Ва ўрачыстай абстаноўцы пачнецца новы навучальны год. Прафесарска-выкладчыцкі састаў ставіць сваёй задачай яшчэ на больш высокі ўзровень узняць увесь вучэбна-выхаваўчы працэс, паставіць яго ў адпаведнасць з сучаснымі патрабаваннямі.

Ад імя рэктарата, партыйнай і грамадскіх арганізацый горача віншую ўвесь шматтысячны калектыў універсітэта з Днём ведаў, жадаю вам, дарагія таварышы, вялікіх поспехаў у вучобе, навуковай і выхаваўчай дзейнасці, у ажыццяўленні велічнай праграмы камуністычнага будаўніцтва.

З УЗНАГАРОДАЙ!

За шматгадовую навуковую, педагагічную і грамадскую дзейнасць і ў сувязі з 50-годдзем з дня нараджэння прарэктар па вучэбнай рабоце нашага універсітэта член-карэспандэнт АН БССР **ШАМЯТКОЎ Леанід Аляксандравіч** узнагароджаны Ганаровай граматай абкома Кампартыі Беларусі і абласнога Савета народных дэпутатаў.

НА ВЫСТАЎКАХ— ЭКСПАНАТЫ ГДУ

У жніўні бягучага года на ВДНГ БССР была адкрыта экспазіцыя, прысвечаная 70-годдзю Вялікага Кастрычніка. На ёе былі прадстаўлены чатыры экспанаты ад ГДУ. Сярод іх — стэнд для выпрабавання тарцовых зацвярдзенняў (макет), аўтарамі якога з'яўляюцца м. н. с. праблемнай навукова-даследчай лабараторыі М. І. Сінюк, м. н. с. А. Г. Лысееў, с. н. с. У. А. Замятнін, дацэнт кафедры фізікі цвёрдага цела І. М. Мельнічэнка; малагабарытнае прыстасаванне для вызначэння шурпатасці паверхні «Фатоніка-2» (м. н. с. лабараторыі «Сінтэз» В. А. Забаронскі, загадчык кафедры фізічнай метралогіі М. І. Аляшкевіч); дыскрэтны СВЧ фазавярчальнік-выключацель, дзесяціканальны СВЧ пераключацель, якія сканструявалі с. н. с. ГНДЛ У. Я. Скрэжэндзеўскі і м. н. с. А. В. Плавінскі.

Першы з названых экспанатаў быў прадстаўлены таксама на ВДНГ СССР.

Мінвуз СССР прымае ўдзел у нацыянальнай выстаўцы нашай краіны ў сталіцы Сацыялістычнай Рэспублікі В'етнам — г. Ханоі, якая адкрыецца ў лістападзе гэтага года. У адным з яе раздзелаў — «Вышэйшая адукацыя ў СССР» будзе прадстаўлен экспанат «Трэнажор для трэніроўкі стралка з лука» кандыдата педагагічных навук, загадчыка кафедры ТАФВ В. А. Баркова. А на выстаўцы «Навука, тэхніка і эканоміка БССР», якая праводзіцца ў Індыі, дэманструецца яшчэ адзін экспанат У. А. Баркова — трэнажор «Увага».

Н. ПАЛЯКОВА,
інжынер службы НТІ НДС ГДУ.

Да вынікаў уступных экзаменаў

Першы крок да мары

Сёння ў наш універсітэт прыйдзе новае папаўненне. Гэта — 725 юнакоў і дзяўчат, якія найбольш паспяхова вытрымалі ўступныя экзамены і атрымалі права стаць студэнтамі ГДУ. Сярод паступіўшых у пераважнай большасці ўчарашнія выпускнікі агульнаадукацыйных сярэдніх школ. Нямала і тых, хто ўжо мае пэўны працоўны стаж, прайшоў службу ў радах Узброеных Сіл СССР.

Уступныя экзамены сёлета мелі сваю адметнасць. Адменена перадэкзаменацыйнае субяседванне, па выніках якога летась даваліся дадатковыя балы. У мінулым годзе яны былі налічаны 1102 з 1505 абітурыентаў. Заменен экзамен па грамадазнаўству.

У гэтым годзе план прыёму павялічыўся на 25 чалавек. Аднак прыток абітурыентаў знізіўся на 216 чалавек. Гэта тлумачыцца некалькімі прычынамі. Па-першае, пашырыўся прыём па мэтавых накіраваннях. Ён распаўсюджан не толькі на педагагічныя, але і некаторыя іншыя спецыяльнасці. Па-другое, вусны экзамен па матэматыцы быў заменены на пісьмовы. Для медалістаў на філагічныя спецыяльнасці стаў прафілюючым пісьмовы экзамен па літаратуры і мове. На аддзяленні «гісторыя» абітурыенты здавалі экзамен (у каго стаіць адзнака ў атэстаце) па беларускай мове і літаратуры, астатнія — па рускай мове і літаратуры.

Першымі ва універсітэт былі залічаны 55 слухачоў падрыхтоўчага аддзялення, якія паспяхова здалі выпускныя экзамены. На астатнія 670 месц прэтэндавала 1289 чалавек. Самым высокім быў конкурс на аддзяленне «гісторыя» — 3,85, на факультэт фізічнага выхавання — 3,7, на аддзяленне арганізацыі механізаванай апрацоўкі эканамічнай інфармацыі — 2,4, на вытворчыя аддзяленні біялагічнага і матэматычнага факультэтаў — адпаведна 2,62 і 2,05. Самым нізкім быў конкурс на абодвух аддзяленнях фізічнага факультэта, педагагічным аддзяленні біяфака, на спецыяльнасць «інжынерная геалогія».

Сярэдні бал атэстатаў у абітурыентаў аказаўся некалькі ніжэйшым мінулагодняга. Праўда, гэта лічба яшчэ не дае поўнага ўяўлення аб якасці ведаў. Нават у асобных медалістаў яны аказаліся даволі слабымі. Аб гэтым сведчаць не толькі здавальняючыя адзнакі на экзаменах, але нават і «правалы». Спашлюся на прыклад. Адзін з медалістаў, які паступаў на матэматычны факультэт, у сачыненні зрабіў 30 памылак. Да гэтага факта, як кажуць, каментарыі не патрэбны. А такіх фактаў можна было б прывесці нямала, калі абітурыенты не апраўдвалі атрыманага медаля і па іншых дысцыплінах.

Ужо не першы год ажыццяўляецца рэформа агульнаадукацыйнай сярэдняй школы, аднак узровень ведаў выпускнікоў жадае быць значна вышэйшым. Уступныя экзамены ва універсітэт вытрымала ўсяго 817 абітурентаў—менш дзвюх трэціх. І толькі 200 — на «добра» і «выдатна». У працэнтных адносінах найбольшую колькасць нездавальняючых адзнак — ад 35 да 53% — атрымалі абітурыенты, якія паступалі на факультэт фізічнага выхавання, аддзяленні гісторыі, рускай мовы і літаратуры гістфіла, АМАЭІ.

Нельга не сказаць і аб тым, што ў многіх раёнах яшчэ выдаюць мэтавыя накіраванні для паступлення ў наш універсітэт асобам, узровень ведаў якіх далёка не адпавядае сучасным патрабаванням.

Прахадны бал вызначыўся па заканчэнні ўступных экзаменаў. Самым высокім ён аказаўся на аддзяленні «гісторыя» — 13. 12 балаў ён дасягнуў на факультэце фізічнага выхавання і вытворчым аддзяленні біяфака, 11 — на аддзяленні рускай мовы і літаратуры, педпатоку біяфака, вытворчым патоку матфака, аддзяленні АМАЭІ, педпатоку фізічнага факультэта. На ўсе астатнія спецыяльнасці прахаднымі былі 10 балаў. На 12 спецыяльнасцей з 14 была прынята некаторая колькасць абітурыентаў з паўпрахадным балам.

Думаецца, што факультэты і кафедры нашага універсітэта яшчэ не зусім актыўна вядуць работу па прафарыентацыі, як кажуць, не шукаюць «сваіх студэнтаў». У будучым яе трэба прыкметна ўзмацніць, зрабіць больш мэтанакіраванай. Справа не ў павелічэнні прытоку абітурыентаў, а ў тым, каб на вучобу ва універсітэт паступалі сапраўды падрыхтаваныя юнакі і дзяўчаты, зацікаўленыя ў выбраных спецыяльнасцях.

У заключэнне хочацца шчыра павіншаваць першакурснікаў з паступленнем на вучобу ў вядучую вышэйшую навучальную ўстанову Беларускага Палесся і пажадаць ім поспехаў у набыцці прафесіянальных ведаў і актыўнага ўдзелу ў грамадскім жыцці, каб студэнцкія гады сталі сапраўды самымі памятнымі.

С. ГОЛІК,
адказны сакратар прыёмнай камісіі, дацэнт.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат і кафедры фізічнага факультэта горача віншуюць загадчыка кафедры оптыкі дацэнта СЕРДЗЮКОВА Анатоля Мікалаевіча з выпадку прысуджэння яму Вышэйшай Атэстацыйнай Камісіяй пры Савеце Міністраў СССР вучонай ступені доктара фізіка-матэматычных навук.

* * *

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат фізічнага факультэта, кафедра метралогіі горача віншуюць кандыдата фізіка-матэматычных навук КАЗАКОВА Мікалая Паўлавіча з прысваеннем яму ВАКам вучонага звання дацэнт.

* * *

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат гісторыка-філалагічнага факультэта, кафедра рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства горача віншуюць кандыдата філалагічных навук КОВАЛЯ Уладзіміра Іванавіча з прысваеннем яму Міністэрствам вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі СССР вучонага звання дацэнт.

НАРАДА Ў ГАРКОМЕ КПБ

Выхаванне чалавека з высокай камуністычнай свядомасцю і лепшымі маральнымі якасцямі — адна з асноўных задач партыйных, савецкіх, камсамольскіх органаў, грамадскіх арганізацый. Аднак на сённяшні дзень у гэтай справе яшчэ шмат упушчэнняў і недахопаў. Сур'ёзная і прынцыповая размова аб іх ухіленні адбылася ў мінулы чацвер у гарадскім камітэце Кампартыі Беларусі. На нараду сабраліся партыйныя, савецкія і камсамольскія работнікі, прадстаўнікі аддзелаў культуры, народнай асветы, спартыўных арганізацый, жыллёва-камунальнай гаспадаркі, работнікі сродкаў масавай інфармацыі і інш.

Нараду вяла і выступіла на ёй сакратар ГК КПБ па ідэалогіі Н. Ф. Іванова. Яна гаварыла аб праблемах, вырашэнне якіх забяспечыць поўную занятасць жыхароў горада ў вольны час, асабліва моладзі, дазволіць забяспечыць здаровы быт і лад нашага супольнага жыцця. Першараднае значэнне тут надаецца стварэнню аматарскіх аб'яднанняў па інтарэсах. За апошні час іх сетка ў горадзе прыкметна пашырылася, але яшчэ не адпавядае патрабаванням часу. Як адзначалася на нарадзе, яшчэ мала такіх аб'яднанняў і ў нашым універсітэце.

Для паляпшэння становішча патрэбны намаганні кожнага, хто зацікаўлены ў тым, каб наша моладзь выхоўвалася на лепшых трыдыцыях Камуністычнай партыі, камсамола, савецкага народа.

ТВАЯ АНКЕТА, ПЕРШАКУРСНІК

- Сёлета ва універсітэт прынята 725 юнакоў і дзяўчат, сярод якіх 55 выпускнікоў падрыхтоўчага аддзялення.
- На 27 чалавек павялічыцца колькасць студэнтаў з замежных краін, якія вучацца ў нашым універсітэце.
- Сярэдні бал атэстатаў першакурснікаў складае 4,47 (летась 4,51).
- Сярод першакурснікаў — 519 сёлетніх выпускнікоў школ, 148 з іх атрымалі залатыя і сярэбраныя медалі. 22 чалавекі паступілі на вучобу з дыпломамі тэхнікумаў (8 з адзнакай) і 6—прафесіянальна-тэхнічных вучылішчаў.
- Першакурснікамі сталі 51 былы воін Савецкай Арміі, звольнены ў запас (летась — 33).
- 101 першакурснік мае па два і больш гадоў працоўнага стажу. 68 стажнікаў паступілі па выбранай спецыяльнасці.
- Па рэкамендацыях ва універсітэт прыняты 61 чалавек.
- За лік першакурснікаў партыйная арганізацыя універсітэта павялічылася на 6 чалавек, камсамольская — на 714.
- Сярод першакурснікаў 321 чалавек — дзеці рабочых, 47 — калгаснікаў, 357 — служачых.
- Па нацыянальнаму саставу пераважаюць беларусы. Іх 507 чалавек. 179 — рускія, 29 — украінцы, 10 чалавек — іншых нацыянальнасцей.
- 688 першакурснікаў — жыхары Беларусі, у тым ліку 327 — гамяльчане, 202 — жыхары сельскай мясцовасці.
- Сярод першакурснікаў — 70% дзяўчат і 30%—юнакоў. Гэтыя паказчыкі абсалютна раўназначныя мінулагоднім.

АБАВЯЗАК КАМСАМОЛЬЦАЎ

Гарачы і хвалюючы час уступных экзаменаў застаўся ззаду. 725 юнакоў і дзяўчат з гонарам могуць сказаць: «Мы — студэнты Гомельскага дзяржаўнага універсітэта!» Сёлетнія першакурснікі папоўняць вялікі атрад камсамольцаў ГДУ.

Камітэт камсамола віншуе ўсіх тых, хто вытрымаў уступныя экзамены, і напамінае ім, што ўсе першакурснікі да ад'езду на сельгасработы павінны стаць на камсамольскі ўчот. Чакаем вас у камітэце ЛКСМБ ГДУ (галоўны корпус, п. 1-16). Пры сабе неабходна мець камсамольскі білет і ўчотную картку члена ВЛКСМ. Калі ж па якіх-небудзь прычынах адзін з названых дакументаў адсутнічае, усё роўна неабходна з'явіцца ў сектар учоту камітэта камсамола.

КАМІТЭТ ЛКСМБ ГДУ.

У ФОТААБ'ЕКТЫВЕ—УСТУПНЫЯ ЭКЗАМЕНЫ

Уступныя экзамены — напружаная і хвалюючая пара не толькі для абітурыентаў, іх бацькоў, але і для членаў прыёмнай і прадметных камісій. Сёлета, як і ў папярэднія гады, прымалася ўсё для таго, каб праверка ведаў паступаючых у наш універсітэт праходзіла прынцыпова і добразычліва, не выклікала ніякіх нараканняў. І ўступныя экзамены прайшлі на належным узроўні.

На здымках: 1. Пішуць сачыненне абітурыенты эканамічнага факультэта. 2. Перад экзаменам. 3. Вынікі ўступных экзаменаў абмяркоўваюць старшыні прадметных камісій (злева направа): дацэнты кандыдат сельскагаспадарчых навук В. Я. Верамейчык, кандыдаты фізіка-матэматычных навук У. М. Семянчук і В. М. Капшай.

Фота **М. Высоцкага.**

МАЯ РАДЗІМА—СССР

ДАКРАНУЛІСЯ ДА ПОДЗВІГУ

Цяжка знайсці чалавека, які б не пажадаў наведаць Валгаград. З гэтым горадам звязана вельмі многае ў гісторыі нашай Радзімы. Сусветную вядомасць ён набыў пасля Сталінградскай бітвы, якая з'явілася пачаткам карэннага пералому ў Вялікай Айчыннай і другой сусветнай войнах, не мае роўных па сваіх маштабах і з'яўляецца бяспрыкладнай па мужнасці і гераізму савецкіх людзей. Ад пачатку гэтай бітвы, што працягвалася 200 дзён і начэй, мінула 45 гадоў. Горад-змагар, горад-герой залячыў свае цяжкія раны, узняўся з суцэльных руін і папялішчаў, стаў яшчэ больш прыгожым. Выраслі новыя пакаленні людзей, аднак ні час, ні вялікія перамены не ў стане хоць бы неяк засланіць былое. Подзвігам Сталінграда не перастаюць захапляцца ўсе народы нашай планеты. Ён з'яўляецца сімвалам мужнасці для ўсіх, хто змагаецца за сваю свабоду і незалежнасць.

Валгаград стаў горадам, куды сцякаюцца вялікія патокі турыстаў. Яны прыязджаюць сюды з усіх рэспублік нашай неабсяжнай краіны, з розных, нават самых аддаленых, дзяржаў свету. За год горад-герой наведвае каля 4 мільёнаў чалавек. Усе яны часцінкай свайго сэрца дакранаюцца да авеянага славай бессмяротнага подзвігу савецкіх людзей у гераічнай, вельмі напружанай і суровай барацьбе з нямецка-фашысцкімі захопнікамі.

Днямі арганізавала паездку сваіх актывістаў у горад-герой Беларускае рэспубліканскае аддзяленне Савецкага Фонду міру. У саставе дэлегацыі былі прадстаўнікі Мінска і ўсіх абласцей рэспублікі — у асноўным журналісты і партыйныя работнікі. Гомельшчыну прадстаўлялі рэдактар кармянскай раённай газеты Н. М. Салодкая, рэдактар шматтыражнай газеты «За высокое качество» вытворчага будаўніча-мантажнага аб'яднання «Гомельпрамбуд» М. Ф Хільман, карэспандэнт шматтыражнай газеты Гомельскага радыёзавода Т. В Кручэнка, аўтар гэтых радкоў.

Паветраны лайнер ТУ-134А даставіў нас у горад на Волзе вельмі хутка. У аэрапорце нас сустрэлі з цеплынёй і гасціннасцю. Размясцілі ў цэнтральнай гасцініцы «Валгаград».

У першы ж вечар мы самастойна змаглі пазнаёміцца з цэнтрам горада, прайсці па набярэжнай славутай рускай ракі Волгі.

Насычанымі былі наступныя два дні. Спачатку мы праехалі вуліцамі Валгаграда, які працягнуўся ўздоўж Волгі больш чым на 70 км, і агледзелі многія яго славутасці, пачулі цікавы расказ экскурсавода пра былое і сённяшні дзень горада з 400-гадовай гісторыяй. Пабывалі таксама на Валгаградскай гідраэлектрастанцыі — буйнейшай у Еўропе. З задавальненнем наведалі планетарый, які пабудаваны ГДР у падарунак валгаградцам.

Самыя глыбокія ўражанні на кожнага ўдзельніка нашай турыстычнай групы зрабіла наведванне дома сержанта Паўлава, у якім невялічкая група савецкіх байцоў на працягу 58 сутак адбівала шалёныя атакі ворага, трымала пад кулямётным агнём плошчу і бліжэйшыя вуліцы, прыкрывала размешчаны побач, у будынку млына, назіральны пункт абаронцаў горада. Гэты нічым непрыкметны дом, які цяпер імянуецца Домам Салдацкай славы, быў адзначаны як крэпасць на асабістай карце фельдмаршала Паўлюса.

Цяжка перадаць словамі тыя пачуцці, якія ахапілі нас на Мамаевым кургане, у музеі «Сталінградская бітва», пры аглядзе панарамы «Разгром нямецка-фашысцкіх войск пад Сталінградам».

Памятнай засталася і гадзінная экскурсія па Волзе.

На трэці дзень знаходжання ў горадзе-герої наша дэлегацыя была прынята ў Валгаградскім абласным аддзяленні Савецкага Фонду міру. Перад намі выступіў намеснік яго старшыні, былы другі сакратар абкома КПБ, дэпутат Вярхоўнага Савета РСФСР С. Я. Крылоў. Ён коратка расказаў аб сацыяльна-эканамічным развіцці Валгаграда і вобласці, а затым падрабязна асвятліў шматгранную дзейнасць абласнога аддзялення Савецкага Фонду міру і яго шматлікіх пярвічных арганізацый.

Турыстычная паездка ў Валгаград паслужыць справе далейшага ўмацавання сувязей гарадоў-герояў — Валгаграда і Мінска, актывізацыі патрыятычнага руху ўсіх прыхільнікаў Савецкага Фонду міру.

Ул. БАЛОГА.

СЛОВА ДА ПЕРШАКУРСНІКАЎ

СТАНЬЦЕ НАШЫМІ АЎТАРАМІ

Дарагія першакурснікі!

Вы трымаеце ў руках першы ў гэтым навучальным годзе нумар шматтыражнай газеты «Гомельскі універсітэт». Вось ужо на працягу 18 гадоў атрымліваюць яе кожны тыдзень выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты ГДУ. На сваіх старонках універсітэцкая шматтыражка расказвае аб усіх важных, цікавых падзеях, навінах, што адбываюцца ў жыцці вядучай вышэйшай навучальнай установы Беларускага Палесся, узнімае праблемы, якія патрабуюць вырашэння, сілай друкаванага радка выхоўвае студэнцкую моладзь на лепшых рэвалюцыйных, баявых і працоўных традыцыях савецкага народа.

Усебакова асвятляць шматграннае жыццё нашага універсітэта рэдакцыі газеты дапамагае яе аўтарскі актыў з ліку выкладчыкаў, супрацоўнікаў, студэнтаў. Мы ўпэўнены, што сярод вас, дарагія першакурснікі, таксама ёсць нямала здольных юнакоў і дзяўчат, хто паспеў ужо паспрабаваць свае творчыя сілы на старонках раённых, а можа нават і рэспубліканскіх маладзёжных газет. Нехта з вас піша вершы, невялічкія замалёўкі аб прыродзе, добрых і працавітых людзях. Для такіх аматараў роднага слова на гісторыка-філалагічным факультэце універсітэта створана літаратурнае аб'яднанне «Крыніцы». Вы можаце стаць яго ўдзельнікамі. Мы таксама будзем рады бачыць вас з вашымі допісамі, вершамі ў рэдакцыі шматтыражнай газеты. Прыходзь да нас, першакурснік!

Адрас рэдакцыі: Савецкая, 104, галоўны корпус, пакой 3-11, тэл. 57-16-52.

АДРАСЫ ПРАЦОЎНАГА СЕМЕСТРА-87

Іх, гэтых адрасоў, як і ў папярэднія гады, было ў студэнцкіх атрадаў Гомельскага дзяржуніверсітэта вельмі шмат. Яны пралеглі ад нашага абласнога цэнтра да далёкай братняй Чэхаславакіі. Як папрацавалі студэнты прайшоўшым летам, ці прынёс ім семестр-87 радасць і задавальненне ад зробленага, здзейсненага сваімі рукамі, што часам перашкаджала ім адчуць сябе сапраўды неабходнымі ў прымаючых гаспадарках і арганізацыях? На гэтыя пытанні адказ будзе дадзены пазней, пасля падвядзення вынікаў работы кожнага атрада. Сёння ж змешчаныя матэрыялы расказваюць чытачам аб тых атрадах эканамічнага і фізічнага факультэтаў ГДУ, якія сёлета былі заняты на прадпрыемствах харчовай прамысловасці — Рэчыцкім кансервава-гароднінасушыльным камбінаце і ў Гомельскім кандытарскім аб'яднанні «Спартак». Цяпер дзяўчаты, якія працавалі тут, могуць сказаць: «Салодкія ласункі — варэнне і цукеркі — дастаюцца не так ужо і соладка».

УСЕ КОЛЕРЫ ВЯСЁЛКІ

АЛА спадабалася ім адразу. Ветлівая, разважлівая, дзелавая. Першакурснікі вызначылі яе яшчэ на «бульбе». А дзе ж, як не там, спазнаеш сапраўдныя каштоўнасці сваіх аднакурснікаў. Там усё як на далоні: і характар, і працаздольнасць. Таму, калі Ала Петрашэнка прапанавала дзяўчатам запісвацца ў атрад для работы на Рэчыцкім кансервавым камбінаце, узначальваць які даверылі ёй, 24 першакурсніцы эканамічнага факультэта без ваганняў напісалі заявы.

«Асоль» — такую рамантычную назву далі свайму атраду дзяўчаты, таму што іх маладым сэрцам, як і гераіні «Пунсовых ветразяў» А. Грына, уласціва вялікая вера ў мару. Іх душы прагнуць рамантыкі. І дзе ж як не ў студэнцкім атрадзе можна яе па-сапраўднаму зведаць!

Праўда, усё аказалася больш празаічным, будзённым. Праца— не так ужо далёка ад дому (сярод байцоў атрада — амаль палова гамяльчанкі), жыццё — у добраўпарадкаваным інтэрнаце з усімі выгодамі, амаль кожны выхадны бацькі прыязджаюць наведаць... Дзе ж яна, тая рамантыка? Адказ на гэта пытанне знайшлі не адразу, а пасля доўгай чарады працоўных будняў.

У ГАЛОЎНЫМ цэху Рэчыцкага кансервава - гароднінасушыльнага камбіната—тэхналагічным — дзяўчаты працавалі каля двух месяцаў. Ліпень і жнівень — адказны час на прадпрыемстве. Дары лясоў і палёў паступаюць сюды на перапрацоўку і выходзяць за сцены камбіната тысячамі ўмоўных слоікаў кансерваванай прадукцыі. Аднак першае працоўнае «хрышчэнне» атрад «Асоль» атрымаў не ў цэху, на канвееры, а на... полі калгаса «10 гадоў Кастрычніка» Рэчыцкага раёна, дзе дзяўчаты палолі капусту. Дзіўна, але факт: працоўны дагавор паміж СА «Асоль» і Рэчыцкім кансервавым камбінатам быў заключаны на тэрмін з 5 ліпеня па 30 жніўня. А з прыездам байцоў работы ім там не знайшлося: яшчэ не завяршылася рэканструкцыя камбіната. Не чакалі такога прыёму студэнткі. Нават разгубіліся. Думалі, што сапраўды тут у гэты час без рабочых рук задыхаюцца, і іх дапамога ў перапрацоўцы вітамінная прадукцыі будзе як раз дарэчы. Сутыкнуліся ж з сапраўднай неарганізаванасцю кіраўніцтва камбіната. Здзіўляла яшчэ адна акалічнасць: акрамя іх атрада сюды ж прыехалі студэнткі Гомельскага кааператыўнага тэхнікума, у жніўні чакаўся заезд атрада «Верас» фізічнага факультэта ГДУ. Няўжо і яны не адразу ўключацца ў тую работу, якая абумоўлена дагаворам? Так яно і атрымалася. «Дэсант» на калгаснае поле прайшлі і яны.

Але як бы там ні было, работу, якую ім тэрмінова шукалі за межамі кансервавага камбіната, выконвалі добрасумленна, нараканняў у свой адрас не пачулі. На полі — спякота, а як вокам кінуць, далёка ўперад бягуць радкі з капустай, якія трэба прапалоць. У такія мінуты дзяўчаты жартавалі:

— Гэтая капуста зноў нашых рук не міне, трапіць да нас на кансервавы камбінат.

Калі ж байцы з «Асолі» пачалі працаваць непасрэдна ў цэхах камбіната і пасля кожнай змены бачылі плён сваіх стаpанняў, — слоікі, што зіхацелі ўсімі колерамі вясёлкі, з разнастайным варэннем, сокамі, напіткамі, кансерваванымі кабачкамі, агуркамі, памідорамі, соусамі, — настрой ва ўсіх намнога прыўзняўся. Падбадзёрвалі байцоў камісар і майстар атрада Святлана Халізева і Аксана Пеўнева:

— А што, дзяўчаткі, хутка і ў нас рэцэпты кансервавання будуць усе прасіць!

Працэс прыгатавання многіх фруктовых і гароднінных кансерваў простым здаецца толькі на першы погляд. На самой жа справе тут патрэбны і вопыт немалы, і веданне тэхналогіі. Таму дзяўчаты выконвалі спачатку работы дапаможныя: рыхтавалі шклотару для цэхаў Іна Карпук, Святлана Рабцава, Ірына Ільенка, Аня Сядова; сартавалі, рэзалі, накладвалі агуркі, кабачкі, памідоры, разлівалі гатовае варэнне, соусы ў слоікі ўжо названыя вышэй Святлана Халізева і Аксана Пеўнева, Таццяна Чахоўская, Таццяна Дуброўская, Віка Шэльманава, Алена Шульга, іншыя байцы атрада. А праз некаторы час ім ужо самастойна давяралі саленне агуркоў у бочках, прыгатаванне таматнага соусу. Спасцiглі ўсе сакрэты вырабу такой смачнай і карыснай прадукцыі як фруктовыя сокі Тамара Ярома і Валянціна Заяц. Яны ўвесь час працавалі ў сокавым цэху. Менавіта ім, як лепшым байцам атрада «Асоль», першы сакратар Рэчыцкага райкома камсамола Мікалай Брэль уручыў на занальным фестывалі студэнцкіх атрадаў, які праходзіў 9 жніўня ў саўгасе «Камсамольскі» Рэчыцкага раёна, знакі ЦК ВЛКСМ «За працоўную доблесць». Дарэчы, на тым жа фестывалі «Асоль» заняла сярод яго атрадаў-ўдзельнікаў трэцяе месца і была ўзнагароджана граматай Рэчыцкага РК ЛКСМБ і памятным прызам.

УТРЫ змены працавалі ў тэхналагічным цэху дзяўчаты. Зразумела, гэта нялёгка. І сабрацца разам не выпадала акрамя выхаднога дня. Таму, калі ён наступаў, стараліся правесці яго цікава і з карысцю. Так, 23 жніўня ўсім атрадам арганізавана адправіліся аўтобусам на экскурсію ў г. Кіеў. Прыехалі назад поўныя самых найлепшых уражанняў. Адным словам, дружны калектыў склаўся у першакурсніц. Таму гэта і дапамагала лягчэй пераносіць тыя цяжкасці, якія сустракаліся ў час працоўнага семестра. Менавіта дружба і ўзаемаразуменне ў атрадзе прынеслі дзяўчатам заслужанае прызнанне і павагу ў калектыве кансервавага камбіната, а таксама раённага камітэта камсамола, работнікаў Рэчыцкага занальнага штаба студэнцкіх атрадаў.

Гэта была першая спроба байцоў атрада «Асоль» на самастойнасць. І яна вытрымана.

КАЖУЦЬ, тым, хто ідзе за кімсці ўслед, крыху лягчэй, чым першапраходцам. Аднак з такой думкай не зусім згаджаюцца студэнцкі фізічнага факультэта — байцы атрада «Верас». Прыехалі яны сюды ж на кансервавы камбінат у пачатку жніўня пасля праходжання вучэбнай практыкі. Здавалася б, што ўсе арганізацыйныя пытанні кіраўніцтва вырашыць са сваімі новымі памочніцамі хутка і дакладна. Аднак лёс і гэтых 22 дзяўчат быў у пачатку такім жа, як і іх папярэдніц. Не адразу ўсё вырашылася з уладкаваннем у інтэрнат, а галоўнае — праца — таксама не з цэхаў пачалася, а з таго ж калгаснага поля.

Невялікія вытворчыя магутнасці прадпрыемства, старое абсталяванне, якое больш бяздзейнічае, чым працуе, нерытмічная пастаўка сыравіны для перапрацоўкі прыводзілі да прастояў студэнцкіх атрадаў. І калі першакурсніцам — дзяўчатам з СА «Асоль» — больш складана было разабрацца ў такой арганізацыі іх працоўнага семестра, дык «Верасу» аказалася прасцей. Асноўны яго састаў ужо меў за плячыма двухгадовы вопыт удзелу ў патрыятычным студэнцкім руху.

У час нашай размовы камандзір атрада «Верас» Наталля Бяспомашчных сказала:

— Мы работы не баімся. Дзяўчаты ў нас працавітыя, Людміла Місева, Ала Васількова, Таня Чыжык, камісар Таня Кучарава, майстар Таня Філіпчанка паказваюць нашым навічкам-першакурсніцам Анжэле Гулюта, Ларысе Буланавай, Іне Зайцавай, Тані Курзовай прыклад у працы. А прастоі, канешне, маральнага задавальнення нікому не прыносяць. Больш увагі патрэбна праяўляць кіраўнікам прымаючых арганізацый да сваіх памочнікаў. Мы ж, падкрэсліваю, працаваць прыехалі.

Цяжка не згадзіцца з Наталляй.

У канцы жніўня справы, праўда, пайшлі на лад. Больш рытмічна запрацаваў канвеер, і вітамінная прадукцыя камбіната пачала вялікімі партыямі адгружацца пакупнікам.

Аб атрадзе «Верас», таксама як аб «Асоль», я пачула толькі добрыя водгукі. Аднак галоўнае для саміх байцоў — асабістае задавальненне ад унесенага імі ўкладу ў выкананне Харчовай праграмы. Поўнага ж задавальнення яны не атрымалі і лічаць, што гэты ўклад мог быць намнога большым.

САЛОДКІЯ ЛАСУНКІ ...З ГАРЧЫНКАЙ

У ГОМЕЛЬСКІМ кандытарскім аб'яднанні — пастаянны недахоп рабочых рук. Вялікая цякучасць кадраў выклікана адсутнасцю жылля для работнікаў. Каб справіцца з планам выпуску салодкай прадукцыі, кіраўніцтва аб'яднання кожнае лета запрашае на дапамогу студэнтаў. Не першы год заключаюць са «Спартаком» дагаворы і студэнцкія атрады ГДУ. Сёлета тут працавалі СА «Славянка» і «Сірыус» эканамічнага факультэта.

Першы з іх узначаліла трэцякурсніца Святлана Качалоўская, другі — студэнтка 4-га курса Таццяна Янчанка. Атрады не навічкі ў працоўных семестрах, пэўны вопыт у іх ужо ёсць, граматы і падзякі за добрую працу— таксама.

У «Славянцы» — 30 дзяўчат. У чатыры цэхі — цукерачны, бісквітны, карамельны і рознічны размеркавалі іх на працу. Асноўнае, што ўваходзіла ў іх абавязкі, — узважванне гатовай прадукцыі, упакоўка яе ў каробкі, скрынкі і дастаўка на склад. Не кажаш, што гэта лёгка. Скрынкі важаць ад 12 да 15 кг, і рукі іншы раз — у драпінах, сіняках. Неаднаразова, калі цэхі працавалі і ў суботнія дні, разам з астатнікімі рабочымі выходзілі на змену і студэнткі. А калі звярнуліся да іх з просьбай дапамагчы падрыхтаваць да здачы інтэрнат для маладых работнікаў аб'яднання, не адмовілі дзяўчаты. Перад пачаткам змены 10 чалавек прыйшлі на будоўлю: мылі вокны, убіралі смецце.

БАЙЦЫ атрада «Сірыус» таксама працавалі ва ўсіх цэхах, і аперацыі тыя ж выконвалі — упакоўвалі цукеркі, шакалад, пячэнне...

Самым цяжкім у адносінах выканання плана лічыцца ў аб'яднанні карамельны цэх. Таму большую палову байцоў кожнага з атрадаў накіравалі менавіта туды. Абсталяванне тут старое, не заўсёды наладчыкі хутка маглі яго адрамантаваць. Маральная атмасфера ад гэтага, зразумела, якая — нярвовая. Зверху выказваюць сваю незадаволенасць такім становішчам спраў, і яна па ланцужковай рэакцыі перадаецца начальніку цэха. А той, у сваю чаргу, пачынае «распякаць» рабочых, студэнтаў. Крыўдна ім было слухаць несправядлівыя папрокі. А тут яшчэ, як кажуць, новы «сыр-бор» разгарэўся. Кіраўнікі аб'яднання пачалі выказваць сваю незадаволенасць працоўнай дысцыплінай студэнтаў. Іх абвінавачвалі ў спазненнях, нават прагулах. У камітэце камсамола універсітэта, Цэнтральным райкоме ЛКСМБ раздаваліся тэлефонныя званкі: «Прыміце меры да студэнтаў універсітэта, працуюць дрэнна, дысцыпліну парушаюць...». Сігнал трывожны, і зразумела, неабходна была праверка. У канчатковым выніку высветлілася, што скаргі на байцоў «Славянкі» і «Сірыуса» не мелі пад сабой сур'ёзных падстаў. Калі ж хто з дзяўчат не выходзіў на работу, ці спазняўся, на тое былі аб'ектыўныя прычыны, пацверджаныя адпаведнымі даведкамі. На самой справе сур'ёзна парушалі працоўную дысцыпліну тыя дзяўчаты, якія ўладкаваліся працаваць сюды на лета. Сярод іх былі студэнткі іншых навучальных устаноў горада. Яны ж і прыкрывалі іменем атрадаў ГДУ свае спазненні і прагулы.

БЕСПАДСТАЎНАСЦЬ нараканняў умяшала ў салодкі смак ласункаў, у выпуску якіх прымалі ўдзел і байцы атрадаў ГДУ, гарчынку крыўды. І таму, калі за некалькі дзён да канца працоўнага семестра кіраўніцтва аб'яднання запрасіла ўсіх студэнтаў у актавую залу прадпрыемства на незапланаваны сход і звярнулася да іх з просьбай застацца папрацаваць звыш абумоўленага дагаворам тэрміну яшчэ на адзін тыдзень, бо «гарэў» план выпуску прадукцыі, рэакцыя залы была адмоўнай. Дзяўчаты падымаліся з месц і ў абгрунтаванне занятай імі пазіцыі нязгоды застацца на камбінаце ніводнага лішняга дня, прыводзілі свае довады:

— Чаму адразу, калі заключаўся дагавор, кіраўніцтва аб'яднання не прадугледзела цяжкага становішча ў канцы месяца і не падоўжыла гэты дагавор да 30 жніўня? Тады б ніякіх праблем не было.

— У многіх з нас ужо пуцёўкі ёсць для адпачынку. Што ж нам цяпер адмовіцца ад іх?

— Тут цяжка працаваць фізічна, але не гэта галоўнае. Цяжка — маральна. Некаторыя рабочыя нават грубымі словамі нас зневажалі.

— Наогул, адносіны да нас былі недаверлівыя. А гэта вельмі крыўдна...

Самым пераканаўчым было выступленне байца атрада «Сірыус» Андрэя Лішыка: праблему недахопу рабочых рук часткова можна вырашыць і без дапамогі студэнтаў. Многіх рабочых можна было б вызваліць ад адных аперацый, бо яны там лішнія, і накіраваць туды, дзе іх не хапае. Нам жа майстар часта не мог знайсці работу. Дык навошта нам яшчэ тут заставацца?

Студэнты пакідалі залу, не змяніўшы свайго рашэння. Зразумець іх можна. Хаця, зазірнуўшы глыбей у сутнасць справы, не пазайздросціш у такой сітуацыі кіраўніцтву аб'яднання «Спартак», якое аказалася без студэнцкіх рук. «у прарыве». Напэўна, такога б не здарылася, каб на студэнтаў перасталі глядзець толькі як на тую рабочую сілу, якая дапаможа «выцiснуць» план. І не больш.

ЗАМЕСТ ПАСЛЯСЛОЎЯ

Кожны працоўны семестр высвятляе новыя праблемы ў студэнцкім патрыятычным руху або паўтарае старыя, стаўшыя ўжо хранічнымі. Сярод іх — непадрыхтаванасць арганізацый, якія заключаюць дагаворы са студэнцкімі атрадамі, да іх прыёму, поўнага забеспячэння аб'ёмам работ. Гэта наносіць як маральныя, так і матэрыяльныя страты байцам. Моладзь, поўная энергіі, энтузіязму, едзе на месца дыслакацыі з вялікім жаданнем — прынесці максімальную карысць сваёй працай, а часам сутыкаецца з элементарнай неарганізаванасцю, абыякавасцю.

«Падумаеш, не прыедуць сюды больш гэтыя атрады, іншых запросім. Навучальных жа ўстаноў хапае». На жаль, прытрымліваюцца такой пазіцыі яшчэ многія кіраўнікі, якім штогод патрэбны рабочыя рукі. Ці не настаў час змяніць такую заганную філасофію?

Матэрыялы падрыхтавала карэспандэнт газеты Т. ДУБЯК.

НА ТЭМЫ МАРАЛІ

ШТО СКАЖУЦЬ ЛЮДЗІ?

АБ ТЫПОВАЙ З'ЯВЕ З УМОЎНЫМІ ГЕРОЯМІ

ГАЛЯ Карняковіч і Эльвіра Серпікава ад дня нараджэння жывуць у вялікай, на некалькі сот двароў, вёсцы. Недалёкія суседкі. Да выпускнога вечара вучыліся ў адной школе. Нельга сказаць, каб па-сапраўднаму сябравалі, але адна да другой адносіліся з павагай і відавочнай прыязнасцю. Праўда, часцей да Карняковічаў бегала Эльвіра. То разам выконваць дамашнія заданні, да якіх больш прылежнай была сяброўка, а то і проста з цікавасцю пабавіць час у гэтай дружнай, усімі справамі з'яднанай сям'і, у якой, акрамя Галі, падрасталі яшчэ два брацікі і сястрычка. Іх бацька — механізатар, маці —даярка. Днём іх дома рэдка застанеш. За гаспадыню — Галіна. Таму тут і можна было іншы раз падзяліцца ўсімі сваімі «сакрэтамі», як кажуць, адвесці душу і ад урокаў, і ад няшкольных турбот, якіх у Карняковіч было нязмерна больш.

Мо ўжо з шостага класа Галю ўсё часцей і часцей бачылі на ферме. Тут яна, у чым магла, дапамагала маці. Даяркі па-добраму зайздросцілі:

— Бач, уся ў маці. Дзе толькі ў гэтага дзіцяці спрыту і сілы бярэцца?..

Галіна маці не ўтойвала задавальнення і радасці:

— Ці ж невядома: яблыка ад яблыні далёка не падае. Якія бацькі — такія і дзеці, — дасціпна адказвала яна.

Зусім іншы ўклад склаўся ў сям'і Серпікавых. Бацькі Эльвіры ў поўным разуменні слоў лічацца вясковымі інтэлігентамі. Павел Іванавіч — аграном з вышэйшай адукацыяй, працуе ў саўгасе даўно, заслужыў павагу не толькі аднавяскоўцаў, але і спецыялістаў з іншых гаспадарак. Алена Мікітаўна — настаўніца-філолаг. Спачатку скончыла педвучылішча, а пазней, калі ў школу пайшла Эльвіра, атрымала дыплом пединстытута, дзе вучылася завочна.

Серпікавы моцна любілі сваю адзіную дачку і дзеля яе былі гатовы на ўсё. Асабліва старалася Алена Мікітаўна. І калі яна іншы раз выходзіла за рамкі разумнага і чула папрок мужа, давала яму рашучы бой:

— Падумай: Эльвірка ў нас адзіная. А ты хочаш, каб яна была такая як усе. Што людзі скажуць?

Дзе ж устаіш перад такімі довадамі! Таму для Эльвіры заўсёды набывалі самыя модныя абноўкі, кожнае лета, іншы раз нават па дзве змены, яна адпачывала ў піянерскіх лагерах, акрамя ўрокаў, не ведала ніякіх дамашніх клопатаў. Не захапіла яе музыка, хоць даўно купілі піяніна, думала навучыцца вязаць, ды хутка адпала жаданне. Між тым, многія з аднакласніц Эльвіры мелі свой любімы занятак. Узяць хоць бы тую самую Галю Карняковіч: шые не горш за сапраўдную швачку, торт спячэ — пальчыкі абліжаш...

Для выпускнікоў школ жнівень стаў, бадай што, першым самым сур'ёзным выпрабаваннем. Тым, хто пажадаў працягваць вучобу, гэты месяц запамятаецца надоўга. У сэрцах адных ён пасеяў пачуццё нязмернай радасці і ўпэўненасці ў сабе, у сэрцах другіх нарадзілася роспач, разгубленасць, незадаволенасць самім сабой...

Галя Карняковіч неяк не прыгадае, каб бацька ці маці дапытваліся аб тым, куды яна хоча паступаць, давалі свае парады. Толькі неяк аднойчы за вячэрай зайшла размова аб тым, куды дачка думае падаваць дакументы?

— Паеду ў Гомель, паспрабую шчасця на біяфак, — сказала аб сваім намеры Галя.

На гэтым і скончыліся ўсе допыты.

А калі на ферме жанкі выпытвалі, куды ж усё-такі думае падацца пасля дзесяцігодкі Галя, яе маці не ўтойвала:

— Будзе паступаць. Хто яго ведае, як там атрымаецца? Паступіць — добра, а не — плакаць не стане і з вёскі не збяжыць. У гэтым перакананa. Хто ж нам на змену прыйдзе?..

Так, у сям'і Карняковічаў за далейшы лёс старэйшай дачкі былі спакойнымі.

Зусім іншая атмасфера нагняталася ў доме Серпікавых. У ім засялілася нейкая нябачная, але ўсё больш узрастаючая трывога. Хаця б, здавалася, чаго тут непакоіцца? У Эльвіры атэстат аказаўся самым лепшым. Ледзь не «нацягнулі» медаль. Ды і дзяўчына яна як быццам бойкая...

Заставалася вырашыць адно з самых галоўных пытанняў: куды ехаць і на які факультэт паступаць. І тут верх узялі довады маці — Алены Мікітаўны:

— Ты адна ў нас, Эльвірка, і далёка ад сябе мы цябе не адпусцім. Ну а наконт педфака, разважала маці, і думаць перастань. Хопіць, што ў мяне ўжо ўсе нервы выматалі. Бачыш, якія цяпер вучні пайшлі: і на ўроках, і на перапынках проста на галовах стаяць.

Алена Мікітаўна ўздыхнула і заключыла:

— Трэба ісці ва універсітэт на эканамічны. З лічбамі намнога лягчэй і спакайней мець справу, чым з сённяшнімі дзецьмі.

Пад націскам Алены Мікітаўны неўзабаве для Эльвіры Серпікавай было «выбіта» мэтавае накіраванне на эканамічны факультэт. Гэтая «аперацыя» дасталася Паўлу Іванавічу нялёгка, але ісці яго на гэта прымусілі ўсё тыя ж словы жонкі, што ўвесь час звінелі ў вушах:

— Падумай: не для каго ж чужога, для сваёй адзінай дачкі. Раптам не паступіць, што ж людзі скажуць?

Аднак і гэтага было яшчэ мала. Для поўнай упэўненасці Алена Мікітаўна наняла рэпетытараў па матэматыцы і гісторыі. За кожныя заняткі паабяцала ім ладны «ганарар». Да сачынення ж рыхтавала дачку асабіста.

У думках рэпетытары мала верылі ў сваю падапечную. І ў матэматыцы яна «плавала», і па гісторыі даволі многае блытала. Нягледзячы на гэта, суцяшалі і дачку і маці.

— Галоўнае, на экзаменах не хвалявацца. А так павінна быць усё добра.

...Уступныя экзамены засталіся ззаду. Галя Карняковіч днямі атрымала выклік на заняткі.

У доме Серпікавых больш тыдня — сапраўдная журба. Цяжка апісаць і перадаць словамі, як тут перажываюць правал дачкі на апошнім экзамене. Асабліва маці, Алена Мікітаўна. Ні на адну мінуту ёй не дае спакою, нібы абпальвае ўсё нутро адна толькі думка: «Ну што цяпер скажуць людзі?».

Б. ВАЛОДЗІН.

ХРОНІКА

На Савеце універсітэта выбраны: на пасаду загадчыка навукова-даследчага сектара — кандыдат фізіка-матэматычных навук **МІЦЮРЫЧ Георгій Сямёнавіч**, на пасаду загадчыка кафедры радыёфізікі — кандыдат тэхнічных навук **УШАКОЎ Юрый Сяргеевіч.**

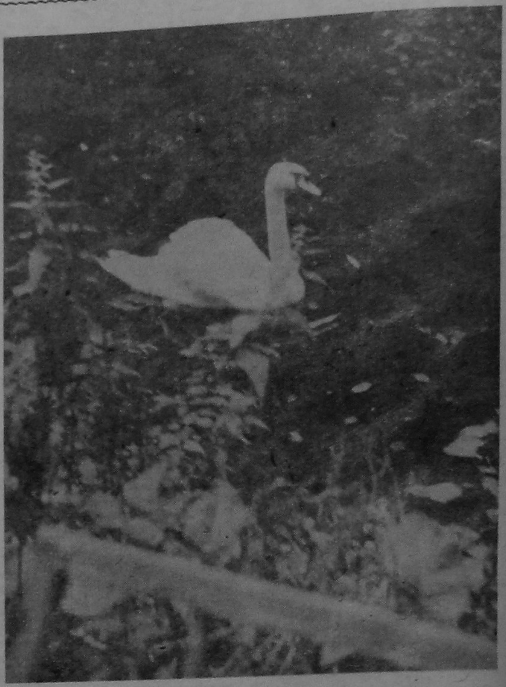

ГРАЦЫЯ. Фото А. УЛЬЯНКІНАЙ.

З рэдакцыйнай пошты

«ДЗЯКУЙ ЗА КЛОПАТЫ І ЎВАГУ»

Гэты ліст быў дасланы ў рэдакцыю ў канцы чэрвеня, калі універсітэцкая шматтыражная газета ўжо не выходзіла ў сувязі з летнімі канікуламі студэнтаў. Аднак проста спісаць яго ў рэдакцыйны архіў з-за неаператыўнасці аўтараў мы не змаглі. Змест яго вельмі кароткі, але ёмісты, бо выпускнікі гісторыка-філалагічнага факультэта ГДУ 1987 года ўклалі ў некалькі радкоў усю сваю ўдзячнасць работнікам інтэрната № 3 па вуліцы Савецкай, 106: «Чатыры з палавінай гады нашай вучобы ва універсітэце мы пражылі ў інтэрнаце № 3. Хочацца падзякаваць за клопаты і ўвагу да нас каменданта Фаіну Рыгораўну Каралёву, кастэлянку Алену Міхайлаўну Лешчанок, усіх вахцёраў і іншых работнікаў інтэрната. Гаворым ім: «Вялікае дзякуй!» Інтэрнат стаў для нас другім домам. Студэнты гр. Г-51 і БР-52 гістфіла».

Новае папаўненне прымае сёння вялікая студэнцкая сям'я універсітэта. Сярод іх шмат юнакоў і дзяўчат, якія прыехалі на вучобу ў Гомель здалёк. І чатыры студэнцкія інтэрнаты гасцінна расчыняюць перад імі дзверы. Будзьце тут не часовымі гасцямі, а добрымі і клапатлівымі гаспадарамі. Каб у вас, таксама як і ў выпускнікоў ГДУ мінулага навучальнага года, засталіся праз усё студэнцкае жыццё ўдзячныя пачуцці да тых людзей, хто стварыў для вас добрыя ўмовы жыцця ў агульным вялікім доме.

СПОРТ

ВАЖКІ ЎКЛАД

Звыш 60 спартсменаў прынялі ўдзел у чэмпіянаце Гомельшчыны па ваенна-прыкладному мнагабор'ю. Гонар Цэнтральнага раёна г. Гомеля абаранялі і студэнты нашага універсітэта майстар спорту СССР Паліна Андрасюк і Ігар Кукобнікаў. Яны апраўдалі ўскладзеныя на іх спадзяванні і завяявалі прызавыя месцы. Паліне дастаўся сярэбраны жэтон, Ігару — бронзавы ў індывідуальным заліку. Гэтым самым яны ўнеслі важкі ўклад у поспех зборнага калектыву свайго раёна, каманда якога набрала найбольшую колькасць ачкоў і ўдастоена Дыплома І ступені.

(Наш кар.).

ЦЫРК АДКРЫВАЕ СЕЗОН

ДА ГЛЕДАЧА З АДКРЫТЫМ СЭРЦАМ

НАЗВА новай праграмы Гомельскага цырка — «Свет адкрытых сэрцаў» — дакладна адпавядае яе зместу і ідэі. З адкрытымі сэрцамі выходзяць на манеж артысты, і насустрач іх майстэрству, прывабнасці і прыгажосці раскрываюцца сэрцы гледачоў. Зразумела, каб узнікла такое адзінства, неабходны высокі артыстызм і шчырасць, цікавыя трукі. Большасць нумароў новай праграмы ў поўнай меры адпавядаюць гэтым якасцям.

Адразу пасля паспяховых выступленняў у новым Маскоўскім цырку прыязджае ў наш горад акрабатычны ансамбль пад кіраўніцтвам лаўрэата Усесаюзнага конкурсу В. Маскаленкі. Ён паказвае вялікую пантаміму «Запарожская сеч» з унікальнымі трукамі, вялікімі камічнымі сцэнамі, цікавымі акцёрскімі знаходкамі і яркімі вобразамі запарожскіх казакоў, якія пішуць пісьмо турэцкаму султану. Ансамбль гэты — удзельнік многіх паспяховых гастроляў, а яго салістка Надзея Маскаленка ўдастоена вышэйшай міжнароднай артыстычнай узнагароды — прэміі Оскара.

Аляксандр Звягін і яго партнёры стварылі вялікі і цікавы акрабатычны нумар на батуце, у якім побач з запамінальнымі трукамі шмат эксцэнтрыкі і гумару.

Імклівы тэмп, здзіўляючая лёгкасць і вытанчанасць пры выкананні складаных трукавых камбінацый — усім гэтым вызначаецца работа велафігурыстаў Дзяменцьевых.

Бадай, даўно не было ў нас праграмы, у якой так шырока і цікава былі б прадстаўлены самыя розныя цыркавыя жанры. Зараз, напрыклад, ужо на манежы многіх цыркаў працуюць выканаўцы з хулахупамі. А быў жа час, калі такі нумар быў адзіным у краіне. Яго стварыла Т. Сіманенка, якая па праву з'яўляецца сёння лепшай у гэтым жанры.

«Ілюзія і маніпуляцыя» — яе прадстаўляюць Е. і А. Звягіны, танцы на дроце — Е. Мажчыль і В. Крэмер, акрабаты-жанглёры Гусевы, паветраная гімнастка С. Пракоп'ева. Дарэчы, у нумары С. Пракоп'евай вы ўбачыце паўнапраўных, хаця і некалькі нечаканых партнёраў — кошак. Пералік жанраў працягваюць эквілібрыст А. Ігонін, мастацка-акрабатычная група.

У другім аддзяленні вы ўбачыце новы савецкі атракцыён з драпежнікамі розных кантынентаў, які стварыў заслужаны артыст Туркменскай ССР Мікіта Канчакоў. Атракцыён складаецца з трох частак. Дрэсіроўшчыку ўдалося прымірыць адвечных ворагаў — вярблюда і ягуара, навучыць іх працаваць разам на манежы. Гэта ў першай частцы. Потым М. Канчакоў знаёміць гледачоў з яшчэ больш дзіўнымі сваімі выхаванцамі — гіганцкімі пітонамі. І, нарэшце, на манеж выбягаюць восем прыгажуноў-тыграў...

Увесь вечар на манежы клоунская група пад кіраўніцтвам В. Сіненкі. Шэсць клоунаў у адной праграме — такога ў нас таксама яшчэ не было. І няма сэнсу пераказваць клаунады — усё роўна не змагу перадаць іх гумар і парадаксальнасць, уменне быць па-сапраўднаму смешнымі.

Пра цырк, зразумела, цяжка расказаць. Правільна гавораць: лепш адзін раз убачыць, чым сто разоў пачуць. Пачынаючы з 4 верасня ў Гомельскім цырку штодзённая вялікая і разнастайная праграма — «Свет адкрытых сэрцаў». Як пісалі на старых афішах: «Спяшайцеся бачыць!»

Д. РАДЗІНСКІ,
рэжысёр Гомельскага цырка.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 3-11, тэл. 57-16-52.

«Гомельскі універсітэт» — орган парткома, рэктарата, профсоюзных комитетов, комитета ЛКСМБ Гомельского государственного университета. Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1.

АЗ 14327 Аб'ём — 1 друк. арк. Тыраж 2000 экз. Заказ 496.